

MAGYARÁG

Tulajdonos: „Frída” S. A. Bejegy. la Trib.
Bihar Fsoc. 1798-1938Felelős kiadó:
ÜZV. PASZTOR EDENE

Alapította: PASZTOR EDE

Felelős szerkesztő:
Dr. Zoltán Jenő

Bejegyezve: Tribunalul Bihar Dos. No. 810-1938. Ordonanța No. 15-1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea-Nagyvárad, P. M. Viteazul 4

Mégis létrejön az angol-szovjet szerződés

Az angol kormány új ellogadható javaslatot tett a Szovjetnek, amely kölcsönös védelmi kezességet nyújt

(London.) Külföldi politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy az angol-szovjet szerződést még a genfi népszövejségi ülés előtt tető alá hozzák. Az angol kabinet külügyi bizottságának a legutóbbi ülésén megszövegezték a Moszkvának küldendő választ. Az angol kormány többek között arra kéri a szovjet kormányt, hogy a szerződés végleges létrehozása céljából ne Misky londoni nagykövete, hanem Potemkint, vagy Molotov külügyi népbiztost küldjék Genfbe. A Daily Express közlebbi részleteket tud a Moszkvába küldendő angol javaslatot illetőleg. Ez az angol javaslat többek között a következőket tartalmazza:

1. Anglia, Franciaország és a Szovjet közös nyilatkozatban szövegezik le, hogy a további támadás esetén kölcsönösen lépnek fel a támadó félel szemben.

2. A szovjet kormány szövegeztet kezessége folytán a támadó mindenfajta támadással szemben.

3. Franciaország és Anglia közös segítséget ígérnek arra az esetre, ha a Szovjet vállalt kezessége folytán háborus konfliktusba keveredne.

4. Közös vezérkari megbeszélésen állapítsák meg az egyezményben érdekelt államok feladatait támadás eseteére.

Az angol javaslatot megtáviratozzák az angol moszkvai követnek, akit utasítanak arra, hogy a legrövidebb időn belül juttassa el a javaslat szövegét a szovjet kormány részére.

A párisi sajtó reményét fejezi ki afelé, hogy az egyezmény mégis létrejön, amennyiben Franciaország közvetítésével a fenálló nézetkülönbségek sikerül majd elhárítani.

Szombaton egyébként Halifax lord Párisban tárgyalást fog folytatni a francia külügyminiszterrel.

Kedd délután az angol kormány miniszterközi bizottsága, amely a külügyekkel foglalkozik, fontos ülést tartott. — A megbeszélésekről hivatalos közleményt nem adtak ki, de köz-

zik, fontos ülést tartott. — A megbeszélésekről hivatalos közleményt nem adtak ki, de köz-

Hevesen sürgetik az angol-orosz megegyezést a francia lapok

Pártállás nélkül, a jobboldaltól a baloldaltig a megegyezés szükségét hangoztatják

A francia lapok érdeklődésének középpontjában az angol-orosz tárgyalások állanak és mindegyik lap legnevesebb munkatársa fejti ki erről a kérdésről nézetét.

Párisban rendkívül kedvezően fogadták Moszkvának azt az ajánlatát, hogy a támadásellenes egyezménybe aktív formában is vonják be az érdekelt államokat, nevezetesen a balti államokat, Lengyel országot, Romániát, és Törökországot is, amelyek az angol-francia-orosz garanciális szerződések keretén belül kölcsönös védelmi egyezményeket kössenek.

PETIT PARISIEN

A Petit Parisien úgy tudja, hogy az orosz javaslatl szemben új angol proposíciót terjesztenek elő. Ettől az új angol javaslatl gyors eredményt várnak, mert alapjában elfogadja az orosz javaslatot és csak apróbb változásokat igényel.

A Petit Parisien szerint ugyanis ma már az angolok is minél hamarabb létre akarják hozni az egyezményt, félve attól, nehogy az elhúzódo tárgyalások hibájába essenek és így genfi jellegű kapjanak a megbeszélések. Megállapítja, hogy

az angol és orosz álláspont lényegében teljesen azonos, és pedig: minél gyorsabban minél nagyobb erőt összekovácsolni az agresszív hatalmak támadó kedvének megfékezésére, — írja Borghese a Petit Parisienben.

A Populaireben Leon Blum foglalkozik az angol-orosz tár-

gyalásokkal és a következőket írja:

„Ki ne ismerné fel azt a parancsoló szükségességet, amely létrehozta ezt a tárgyalás-sorozatot és ki ne vette volna észre, hogy ezeknek, minden látszólagos habozás és taktikázás mellett csak egy eredménye lehet:

a teljes siker,

amely mindkét tárgyaló félnek egyformán létező.

A FIGARO

A Figaroban Wladimir D'Ormesson kifejti, hogy bár részletekben még vannak differenciák, elvileg a tárgyaló felek között már létrejött a megegyezés.

„Nem is lehet másképpen — írja D'Ormesson — hiszen

nem arról van szó, hogy ha kitör a háború, melyik állam vegyen részt benne és melyik nem.

Ha a háború tényleg kitör, akarva nem akarva, minden állam kénytelen bekapcsolódni. A mostani tárgyalások csak azt a célt szolgálják, hogy ne akkor, az utolsó percben kelljen tárgyalni, hanem a nemzetekek a diplomáciai munkával már készen legyenek akkor, amikor a fegyvereknek kell beszélniük. Amellett nem szabad elfelejteni, hogy egy ilyen egyezmény létrejötte nemcsak félignyert háborút jelent,

de jelentheti a háború elmaradását is, meri egy ilyen hatalmas államszövetség ellen nem egykönnyen ragad fegyvert a legháborusabb hangulatú állam sem.

ismert, hogy ez alkalommal a szovjetkormány az angol javaslatokra adott választ vitatták meg.

Boromet megbeszélést folytatott az angol nagykövettel. Ama kérdések kerültek tárgyalás alá, amely kérdések ügyében Halifax lord angol külügyminiszter Párisba uazik. E kérdések az angol-szovjet tárgyalásokat érintik közelről.

Ha tehát a lényegben egyetértenek, az érdekek közösek, az eredmény pedig csak a legkedvezőbb lehet, minek ennyi huzavona a tárgyalások folyamán?”

ECHO DE PARIS

Még határozottabb formában fejti ki az Echo de Paris, amely nyíltan kimondja, hogy

az angol-orosz szerződés létrejötte után azonnal ki fogják azt bővíteni hármass megegyezésre, Franciaország bevonásával.

Van ugyan egy négyéves francia-orosz segélynyújtási egyezmény, de ez minden autotamizmust nélkülöz, tehát mindössze arról van szó, hogy ezt a négyéves egyezményt az újkor szellemének megfelelőbb angol-orosz egyezmény mintájára alakítsák át.

Végül de Kerillis a L'Epoque-ban kifejti, hogy az angol-francia-orosz szövetség, még a többi, Oroszország által javasolt államok bevonása nélkül is, olyan hatalmat képvisel, amelyet egyetlen más szövetségi rendszer sem kezdhet ki, — mert egyedül Oroszország emberanyaga, nyersanyag tömege és ipara elegendő arra, hogy

egy több éves háboruban a szövetségi rendszert ellássa, nem számítva azt a kimeríthetetlen erőforrást, amelyet a két nyugati hatalom és gyarmatai képviselnek.

Quebeck parlamentjében ünnepelték az angol királyi párt

(Quebeck.) A quebecki kikötőbe érkező királyi párt MacKenzie King Kanada kormányzója fogadta és üdvözölte. A királyi pár a lakosság üdvö-

valgása közben hajtatott a parlamentbe, ahol Giplec, Quebec város kormányzója mondott üdvözlő beszédet. Hangsúlyozta, hogy Kanada népét milyen

öröm tölti el a királyi pár látogatása miatt és Quebec öröme annál nagyobb, mert az uralkodópár itt, Kanada bőlcsőjében kezdte látogatását.

GHANDI újból „halálíg-tartó” éhségsztrájkba kezdett

(Delhi.) Gandhi ismét éhségsztrájkba kezdett, ez alkalommal határozottan kijelentve, hogy halálíg tartja az éhségsztrájkot, ha India függetlenségét addig meg nem kapja. Legutóbbi éhségsztrájkját,

amely ez év márciusában volt, amelyet azért hagyott abba, mert Razsek hercegtől ígéretet nyert arra, hogy megfelelő képviselőt kap a nemzeti tanácsban. A herceg azonban most visszauasította a Mahatma ál-

tal benyújtott tanácsnokok listáját azzal, hogy azok egy része nem az állam polgára. A hercegnek ez a határozata bírta rá Gandit az új, mindhalálíg tartó éhségsztrájk megkezdésére.

Halálos végű vadászat

3 vadászt megölt társai eltévedt golyója

A háromszékmegyei Vargyaserdőbe, mely igen gazdag vadászterület, egy tiztagu társaság vadászni ment. A vadászat egész nap tartott, délután azonban, mikor az előre megbeszélt helyen a vadászok

összetalálkoztak, megállapították, hogy három közülük hiányzik, keresésére indultak és csakhamar meg is találták, Nagy József, Izsák Kelemen és Kertész Géza vadászok holt testeit. Megállapították, hogy

mindhármukat vadászgolyók ölték meg. A kerület csendőrsége bevezette a nyomozást a szerencsétlenség körülményeinek tisztázására.

Be kell fizetni a személyzeti és cselédadót

A pénzügyigazgatóság felhívja mindazok figyelmét, akiknek alkalmazásában házi személyzet, — cseléd, szolga, szakács — van, hogy az új pénzügyi törvény értelmében személyzetük után cseléd személyzeti adót kötelesek fizetni. Ezért ugynevezett Stat nyomtatványt kell kitölteni — ezek a nyomtatványok minden papír kereskedésben kaphatók — és be kell mutatni a pénzügyigazgatóságon II. em. 36. szoba. És pedig A—G betűig 15—20 között, H—O betűig 21—25 között, P—k betűig 26—30 között. A személyzet utáni adók három hónapról is befizethetők. Akik a személyzet utáni adót május 31-ig nem fizetik be, — azokra az adó háromszorosán kívül 2000 lei pénzbírságot is kivetnek.

Hasonlóképpen felhívja a pénzügyigazgatóság az ügyvédek figyelmét, hogy az ügyvédjelöltek, gépiró kisasszonyok, szolgák után, valamint az orvosok és fogászok figyelmét, hogy az asszisztensek, szolgák cselédek utáni személyzeti adót a fenti időpontokban fizessék be, mert ellenkező

esetben a törvényes büntetésben fognak részesülni.

Dr Cioloca Emil Balogh Alex. pénzügyigazg. kontrollor,

Uccát kapott Jászai Mari

Budapestről jelentik: A fővárosi közmunkák tanácsa a kilencedik kerületben egy névtelen utcát Jászai Mariról nevezett el. A közmunkatanács elutasította azt a javaslatot, hogy az óbudai Kecse-utcát Krudy Gyula íróról nevezzék el.

A hivatalos rendőrorvos nem ismerte fel az üvegszemet

(London.) Henry Grieves kingsbury-i építész a közlekedési rendőr ittasság gyanúja címén előállította, mert bizonytalanul vezette gépkocsiját. — Roe dr. kerületi rendőrorvos hosszas vizsgálat és szempróba után íttasnak minősítette az építész, mert jobb szemre rendező módon reagált a fény hatására, balszeme azonban közömbös maradt. A hondoni rendőrbíró előtt tartott tárgyaláson a vádlott a bíró elé vette gyanús balszemét, mely üvegből készült. Miután 1915-ben a francia harctéren egyik szemét elvesztette, a bíró nem tiltakozott meglepetését, hogy a hivatalos rendőrorvos ko-

moly vizsgálatnak vetette alá az üvegszemet, mire Roe dr. azzal védekezett, hogy „hi-

Szövet maradványok

öltöny, kabát, kosztüm méretben is. Vászonn, damaszt zefir és női nyári kelmék nagyon olcsó árban érkeztek

STEINER maradványokhoz Oradea, Calea Victoriei 3. udvarban.

Falábu sas

(Róma.) Az aostai vasutalomás közelében nemrég egy hatalmas sas szállt le, amelynek féllába teljesen össze volt ronsolva. A foglyul ejtett madáron a helybeli állatorvos jól sikerült műtétet hajtott végre: amputálta a szétroncsolt lábat és helyébe falábat illesztett. A sas nyugodtan tűrte a műtétet és néhány nap alatt teljesen összeszedte magát. A könnyű falábat éppúgy tudja használni, mint eredeti lábát s már vigan ugrál rajta. A falábu sas nagyon ragaszkodik a műtétet végző orvoshoz és nem sok kedvet mutat hozzá, hogy visszaszerezze teljes szabadságát.

Szélhámos fosztotta ki Salamon Bélát, a neves pesti színészt

SALAMON BELÁT, a Nagyváradon is jólismert komikus nem vették fel a pesti Színész Kamarába és most szerződés nélkül áll. El kell valamiből és Salamon úgy segített magán, hogy könyvet írt. „Hej színművész!” címen, amelyen pályafutásának derűs emlékeit írta meg. Salamon Béla maga járta sorra régi, meghitt barátait, hogy eladja könyvét és értehető meglepetéssel vette tudomásul, amikor sok helyen azzal fogadták, hogy a nevében már megjelent gyűjtőívvel egy ügynök, sőt fel is vette a könyv árát. Salamon Béla feljelentést tett az ismeretlen és illetéktelen ügynök ellen a rendőrségen.

Nagyvárad diákok Tatarescu vendégei voltak Párisban május 10-én

PÁRISBAN élő nagyvárad diák érdekes levélben számol be egyik barátjának a május 10-i párisi ünnepségről:

„Öten mentünk el, zsidó diákok — írja — a követségen rendezett ünnepségre. Két várad diák, három regái diák. Tatarescu nagykövet a követség ajtajában fogadott bennünket, mindnyájunkkal kezét fogott

és azt mondotta, érezzük jól magunkat. Mintegy százán voltak, legnagyobb rész diákok. Dusan megrakott asztalokhoz vezettek bennünket. Krémes torta is volt — amióta Párisban kinn vagyok, nem ettem ilyen ícsztál. 14 darabot ettem belőle. Még pezsgőt is felszolgáltak. Ugy jóllaktunk, hogy legalább egy héttig nem kell ebédeljünk

JÓZSA BÉLA:**A NEMZETISÉGEK
1848-BAN**

Nemsokára itt a 90 éves évfordulója a segesvári csatának hol a magyarság legnagyobb költője meghalt, s vele tört le az itt élő népek szabadság reménye is.

Nem is győzhetett a szabadságharc a nemzetiségek semmibevevéssel, mikor az ország — mint az egész Duna-völgye — népek keveredési helye volt s amikor a 48-as évek legégetőbb kérdése a jobbágykérdés is a nemzetiségi kérdéssel olvadt össze.

Évszázadokon át a magyar, román, tót, szerb jobbágyok a számtalan paraszt felkelésben közös reménnyel küzdöttek s a leverés borzalmát is közösen viselték el.

A Bocskay, Rákóczi zászlói alá özönlöttek, mert ott földet, szabadságot ígértek. Pintye Gligor, Draguly kuruc kapitányok szavára magyar, rutén, tót parasztok meneteltek kaszával Bécs dragonyosai ellen, mert szabadságot ígértek nekik. A délvidéken Dózsa György, Péro felkeléseinek minden nemzetből részesei voltak.

1848-ban ez nem sikerült. A magyar közép nemesség által felvetett független magyar nemzeti állam míg egyik oldalon egyesítő volt és szembe állt Bécs elnyomásával, másfelől helytelen, rövidlátással szembeállította magát a nemzetiségeket. Fokozta ezt a kiváltságaikat féltő földesurak esztelenségei, a közigazgatás tulkapásai, a dézsma, a robot fenntartása, az országgyűlés törvényei ellenére.

A tisztviselők nem a pozsonyi kormány, hanem a földesurak parancsait hajták végre.

Igy érthető, ha a jobbágyok saját maguk kezdik érvényesíteni papíron megadott jogait. Magyar vidéken csak társadalmi követelés ez — csak földért — de nemzetiségi vidéken már nemzetiségi követelés alakul át.

Nem véletlen az, hogy a felflammelt lázadások magyar vidékekről indultak ki és terjedtek át a románra. Fokozta még az elkeseredést, hogy a nemzetiségeket, amelyeket a szabadság védelmére szerveztek meg, sok helyen a földesurak a jobbágyaik ellen használták ki, elmaradt szolgáltatások kikényszerítésére.

Különösen Abrud körül volt elviselhetetlen ez a fellépés, ami Avram Jancuék szervezett ellenállását váltotta ki.

A kormány így hajta vakságával úgy a román, mint a magyar jobbágyt a bécsi reakció karmaiba, amely ígért mindent nekik, csak hogy szembeállítsa a kormánnyal s részt vessen az ellenállást szervező magyar szabadságharc frontján.

Azokat akik világosan lát-

**Rablógyilkosság áldozata
lett Manila közelében egy
Budapestről kivándorolt
kereskedő**

(Budapest.) Vasárnap Manilából érkező távirat fiatal kivándorló tragikus haláláról adott hírt pesti rokonainak. Dr Berger A. Zoltán a múlt év őszén vándorolt ki a Fülöp-szigetekre azzal a szándékkal, hogy ott exportirodát nyit. Októberben szállt hajóra és karácsonyra már örömmel számolt be arról, hogy terve sikerült: manilai ismerősei segítségével elhelyezkedett és irodáját megnyitotta. Majd levelet írt Budapestre hagyott menyasszonyának, közölte vele, hogy néhány hónap múlva hajójegyet küld számára. Anál lesújtóbb volt az a hír, amely dr Berger A. Zoltán hírtelen, tragikus haláláról számolt be.

Manilai barátai távratolták meg, hogy a fiatal kereskedő Legaspiban meghalt, mégpedig olyan körülmények között, amelyek arra engednek következtetni, hogy meggyilkolták. A kétségbeesett család érdeklődésére a következő részletek derültek ki: A fiatal kereskedő Manilából Legaspiba utazott, hogy ottani üzletfeleit meglátogassa. Két nap múlva kellett volna visszatérnie, ám négy nap is elmúlt és Berger Zoltán még mindig nem adott életjelet magáról. Egyik barátja — rosszat sejtve — utána utazott Legaspiba, de hiába kereste mindenfelé, nem akadt nyomára. Az aggódo baráttal végül is a rendőrségen közölték hogy

egyik elhagyatott utcában férfiholttestre bukkantak.

Iratokat, pénzt nem találtak zsebeiben, mindössze annyit sikerült megállapítani, hogy európai származású. A fiatal

férfit

revolverlövéssekkel ölték meg.

A manilai barát a rendőrség halottasházában megdöbbenve ismerte fel a meggyilkolt fiatalemberben Berger Zoltánt. Az eddigi adatok szerint

a kereskedő rablógyilkosság áldozata lett,

a tettesek minden pénzét, sőt iratit s elvitték. A szerencsétlen sorsu dr Berger Zoltánt Legaspiban temették el a magyar kolónia osztatlan részvétele mellett.

**Egyiptomban kém-
gyanusnak tartják az
európai táncosnőket**

(Kairó.) Egyiptomban heves kémüldözés folyik. A honvédelmi minisztérium megtiltotta az egyiptomi szárazföldi és légi haderő tisztjeinek az olyan varieté színházak és kabarék látogatását, ahol európai táncosnők és artistanők lépnek fel. Attól tartanak hogy az idegen Delilák hadititkok elárulására csábítják az ifjú tisztet. Jelenleg körülbelül 300 artistanő és táncos van szer-

ződtelve Egyiptomban. Működési engedélyeiket a belügyminisztérium fokozatosan meg fogja vonni.

Saját termései
FAJBOROK
kisüsti pálinkák olcsó árban
1 liter jó asztali bor 10 Lei
5 " vétélnél 9 Lei
Marghitai Uradalom borlerakata
Piața Mihai Viteazul 1. Fűcisl pa ota

**Dolgozik a bucurestii
rögtönítelő bíróság**

(Bukarest.) A most létesített rögtönítelő kihágási bíróság hétfőn reggel 8-tól a késő esti órákig dolgozott. Legtöbb ítélet a forgalmi szabályok megsértése miatt hangzott el és a kihágók valamennyi tár-

sadalmi osztályból vegyesen kerültek ki. Szerepelt közöttük egy egyetemi tanár, egy muzsikusként és több tisztviselő. Összesen több, mint 200 ítélet hangzott el.

Papir és írószerek

nagy választékban

Pásztor Ede papirkereskedésben

Piața Mihai Viteazul 4. szám.

ták, mint Petőfi, azokat próbálták lejáratni. „Petőfi örült” „Petőfi orosz kém” terjesztették róla s a szabadságharc más sik hőse, Tancsics Mihály, az a nem magyar származású, de lelkes magyar a szabadságharc dicső korszakában nem irhatott a szegény néphez. — Lapját beszüntették. Bem apó, a szabadság napjának örök bolygója látta legtisztábban a jobbágyt és a nemzetiségeket szerepét. Ő, akit nem kötött semmi érdek, a német elnyomás, s a hűbéri elnyomás aluli szabadulás kérdéseként látta 1848 szerepét.

Teljes jogegyenlőséget és földet ígért.

„A tietek minden, drága

fiaim, csak védjétek meg” — mondotta székelyeinek, akik már ki is osztották a földet egymás között.

„Magyarok szászok, románok nyujtsatok egymásnak testvérileg kezét, tartózkodjatok minden nemzeti gyűlölködéstől és boldogok lesztek” — írja kiáltványában Erdély népéhez 1849 márciusában.

Ha Bemnek szabadkezet adnak, úgy az erdélyi románok abbahagyták volna a belháborút, hogy zászlaja alatt küzdjenek a szabadságért — jegyzi meg Bem vezérkari főnöke.

Késő volt már!

Már Kossuth is belátta a közeledés szükségét, tárgyalást

kezde Jancuval, de a megkötött fegyverszünet alatt Hatvani szabadsapatai rátörték a megegyezést váró románságra s véres kegyetlenséggel gyilkoltak Abrudon.

Nem maradt el a román megtorlás sem.

S mire a szabadság megújuló parancsaként, Kossuth és Jancu újra megegyeztek, hogy együtt küzdjenek, egy zászló alatt a szabadságért, már késő volt. Erdélyt végighömpölyögte a kozák áradat.

S Petőfi is pihent a segesvári tömegsírben, mint a magyar, a román, a tót, vagy a horvát népek szabadsága Magyarországon.

Finnország, Svédország és Norvégia elutasították a német megmértámadási javaslatot

Stockholm, május 19. Finnország, Svédország és Norvégia tegnap hozták nyilvánosságra válaszukat, amelyet Németországnak egy megmértámadási szerződés megkötésére vonatkozó javaslatára tettek. A válasz a német ajánlatot elutasította.

Dánia hajlandónak nyilatkozott Németországgal megmértámadási szerződést kötni azzal a kikötéssel, ha a szerződésben Németország egyúttal garantálja Dánia teljes függetlenségét és akciószabadságát is.

Forradalmi hangulat állandó tüntetések Palesztinában

London, május 19. Szerda este az angol kormány rádió útján nyilvánosságra hozta a palesztinai helyzettel megoldására vonatkozó Fehér Könyvet. A Fehér Könyv szerint az angol kormány tudatában van a zsidóknak tett ígéretének, de a Balfour deklarációnak eleget tett azzal, hogy több, mint háromszázezer zsidót beengedtek Palesztinába, akik ott megteremthették a zsidó nemzeti otthonát. Ugyanakkor az angol kormány elismeri, hogy még a háború alatt diplomáciai kötelezettségeket vállalt az arabokkal szemben, akiknek joguk van Palesztinára. Az európai nemzetközi helyzetre és a zsidók kivándoroltatásának szükségére való tekintettel az angol kormány újból felülvizsgálja a helyzetet. — A tíz évi próbaidő első öt évében évi tízezer zsidó vándorolhat ki Palesztinába szabályos certifikáttal, ezenkívül pedig az öt év alatt huszonötezer emigráns. A második öt évben a zsidó emigrációt az arabok fogják szabályozni, illetve az arabok fogják megállapítani, hogy hány zsidó mehet be Palesztinába.

Amint előre látható volt, a Fehér Könyv nem elégítette ki sem az arabokat, sem a zsidókat. Szerda este óta Palesztina minden városában óriási tüntetések vannak. Az arabok követelik a zsidó emigráció azonnali beszüntetését és Palesztina függetlenségének kimondását, a zsidók pedig hallani sem akarnak az angol kormány határozatának elfogadásáról. Ötezer tüntető zsidó a telaviví angol kormányzósági épülethez vonult, az épület ablakait beüzük, az irodákban lévő aktákat szétszórták, a butorokat az uccára hajgálták, majd az épület ormáról leszállították az angol lobogót és cionista zászlót tüztek ki, végül pedig felgyújtották az épületet. A rendőrség kivonult és szétszórta a tüntetőket. Az összecsapás során az első jelentések szerint hét ember sebesült meg. A

kivonult tüntetők a tüzet eloltották. A tüntetések csütörtökön is egész napon át folytatódtak és eddigi jelentések szerint azoknak huszonhét sebesültje van.

Franciayelvű beszédet mondott az angol király Quebecben az angol-francia testvériségről

Quebeck, május 19. Közel ahhoz a mezőhöz, ahol a franciák és az angolok döntő ütközetüket vívták, 35 ezer gyermek ünnepelte az angol királyi párt. Az ünnepség végén előbb az angol himnusz, majd a kanadai franciák himnusza hangzott el. Este a kanadai kor-

mányzó disztrakciót adott a királyi pár tiszteletére, majd a Szent Lőrinc folyón tűzijátékot rendeztek. A tűzijáték végén égő betűkkel francia nyelven a következő szavak jelentek meg:

Isten óvja a királyt és a királynét.

SPORT

Románia-Lettország 4:0 (1:0)

Bukarest 15000 néző bíró Schneider Lengyelország

Az Anglia ellen készülődő román csapat biztató formában játszott a lettek ellen. A csapat kitűnően szerepelt, meglátott rajta az összecsokottság és az önbizalom.

A mérkőzést végig a román csapat irányította. A csapatok a következő felállásban játszottak:

ROMÁNIA: Pavlovits, Bürger, Sfera, Vintila, Juhász, Demetrovici, Orza, Reuter, Bodola, Marcu, Dobay.

LETTORSZÁG: Bebris, Lauks, Laumanis, Mageris, Petersons, Lidmanis, Raisters, Rozite, Seibels Kaneps, Bordusko.

Már az első félidőben kiütöközt Románia fölénye. Az első gól a 21. pedben született meg. Orza beadását Bodola remekül befejezte (1:0). Szünet után a 12. pedben kavarodás a lett kapu előtt, Dobay kiharálja a helyzetet és belövi (2:0). A 32. pedben Reuter 16 méteres bombája a lett hátvéd lábáról pattan a hálóba

(3:0). A 37. pedben pedig Bodola 25 méteres lövése beállítja a végeredményt (4:0).

A mérkőzés legjobb játékosa Juhász volt, mellette Bodola, Reuter és Demetrovici voltak nagyon jók. A lett csapatból Bebris, Lauks és Seibels váltak ki.

Ploesti vál.-Románia B. válogatott 3:1 (1:0)

(Ploesti, 2500 néző, bíró: Tope Ionescu.) A B-válogatott összeszokatlan gyengén működött együttes volt, Ploesti válogatottja is legyőzte. Ploesti góljait Kovács (2) és Boldis lőték. A B-válogatott egyetlen góját Spielmann löte.

Jugoszlávia-Anglia 2:1 (0:0)

Belgrád, május 19. A közép-európai turán levő angol válogatott, óriási meglepetésre, kikapott a jugoszláv válogatottól.

Reggel 9 óra 30 perckor a királyi pár kékkel és ezüsttel díszített díszvonaton tovább folytatta útját Kanadába.

Washington, május 19. Az amerikai lapok foglalkoznak VI. György király franciayelvű beszédével, amit Quebecben mondott el és nagyjelentőségűnek tartják a francia és angol demokráciák eszmeközös ségéről mondott szavait.

A Szovjet amerikai követe nagy beszédet mondott a Szovjet külpolitikájáról

Newyork, május 19. A Szovjet új amerikai nagykövete, Umanszky, a newyorki világkiállítás szovjet-pavillonjának megnyitása alkalmából nagy beszédet mondott. Beszéde elején hangoztatta a nagykövet a Szovjet békeszándékát, ámbár, — mondotta a nagykövet — a háború három kontinensen lapangva is megindult.

Umanszky nagykövet azt mondotta, hogy a Szovjet nem akar szövetségeket kötni, azonban kész együttműködni a béke érdekében a támadásnak kitett államok megvédésére. Az együttműködés azonban csak a kölcsönös kötelezettségek azonos feltétele alapján történhetik. A szovjet-hadseregek hatalmas erőt képviselnek — jelentette ki a nagykövet —, de ezek nem fenyegetnek senkit, kivéve azokat az államokat, amelyek a Szovjet területére akarnak behatolni.

Magyarország-Irország 2:2 (1:0)

(Budapest.) — A magyar válogatott rossz szériában van. Othonában is csak döntetlent ért el a nem nagy képességű ir válogatott ellen. A magyarok góljait Kolláth szerezte.

Hitler Karlsruheban

Karlsruhe, május 19. Hitler kancellár a nyugati erődítményeknél tett látogatása során tegnap a légvédelmi övet látogatta meg. Ez a páncélművek és az erődítmények mögött húzódik végig és a légvédelmi övezet kétszer olyan széles, — mint az erődítmények területi sávja.

SZÍNHÁZ

A THALIA operett ciklusának MŰSORA

Május 23. Kedd este 9: Egy bolond százat csinál. Szüle Mihály, Harmath Imre, és Walter László páratlan sikertű operett-újdonsga.

Szerda d. u. 5: Bubus. A nagyszerű zenés vígjáték első olcsó helyáras előadása.

Szerda este 9: Egy bolond százat csinál.

NYOMATOTT PASZTOR EDI
CÉGNEL ORADEA